

Likovno področje: OBLIKOVANJE NA PLOSKVI

Likovna naloga (likovni problem): **KOMPOZICIJA**

Likovna tehnika: fotografija

Cilji reševanja likovnih problemov:

- na primerih umetniških del opazujejo različne oblike kompozicij
- pri izdelku upoštevajo znanje o kompoziciji pri izbiri formata ter ustreznosti motiva
- razlikujejo in prepoznajo: vodoravno (horizontalno), poševno (diagonalno), krožno, navpično (vertikalno), trikotno in prosto (svobodno) kompozicijo ter jih uporabijo na izdelku

Učenci:

- spoznajo pomembna likovno-umetniška dela domače in svetovne kulturne dediščine,
- spoznavajo likovne pojme, povezane z oblikovanjem na ploskvi,
- razvijajo občutek za:
 - ravnovesje na ploskvi,
- pri likovnem izražanju poleg tradicionalnih uporabljajo tudi digitalne tehnologije.
- **Izdelajo:**
 - **fotografijo in so pozorni na kadriranje,**

Standardi znanja: Razumejo pojme:, kompozicija: vodoravna, navpična, poševna, trikotna, krožna, svobodna in svoje znanje prenesejo v svoje likovno delo

Medpredmetne povezave: GUM

Učne metode: Razlaga oz. referat, delo s slikami /fotografijami, projekcija oziroma prikazovanje

Učne oblike: individualna

Didaktična sredstva in pripomočki: zvezek, pisala in risala ter likovni material po izbiri in potrebi, računalnik s spletno povezavo

UTRJEVANJE SNOVI: KOMPOZICIJA

Na povezavi <https://eucbeniki.sio.si/lum/3174/index5.html> je zapisana snov s področja Kompozicije. Prosim, če snov preberete in s tem ponovite že usvojeno znanje. Tu je podrobno opisanih 9 vrst kompozicij.

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://eucbeniki.sio.si/lum/3174/index5.html>. The page is titled 'LIKOVNA UMETNOST' and contains a list of 9 types of composition. A sidebar on the right shows 'RAZMISLI' and 'VNIH DELIH' sections.

Vrste kompozicij

- Prosta
- Navpična
- Pasovno vezana
- Horizontalna
- Diagonalna
- Trikotniška
- Radialna
- Razpršena
- Mimobežna

RAZMISLI

1. **Prosta ali nevezana kompozicija** nima omejenega formata in je lahko delo več avtorjev, ki med sabo niso sodelovali oziroma so ustvarjali drug poleg drugega.
2. **Navpična ali vertikalna kompozicija** je običajno simetrična in toga (statična).
3. **Pasovno vezana kompozicija** je značilna za v trak razporejene prizore. Zadnje gledamo kot linearno zgodbo, ki ji sledimo v eno smer.
4. **Vodoravna ali horizontalna kompozicija** je vezana na krajinske prizore oziroma gledalcu odpira prostor v globino.
5. **Poševna ali diagonalna kompozicija** ustvarja na sliki dinamiko in poudarja gibanje figur.
6. **Trikotniška ali piramidalna kompozicija** ustvarja hierarhijo in stopnjevanje prizora z vrha navzdol ali obratno.
7. **Radialna kompozicija** stopnjuje prizor iz središča v obod kroga.
8. **Razpršena ali difuzna kompozicija** je sestavljena iz več...

Izberi tri izmed njih, nato pa doma ali na vrtu poišči motiv, na katerem bo izstopala določena kompozicija. Naredi tri fotografije (za vsako izmed izbranih kompozicij po eno).

Prosim, če vse tri fotografije prenesete v Wordov dokument, ki ga podpišete. Vsako fotografijo pa opremito še z naslednjimi podatki (kot po navadi):

LIKOVNA NALOGA: ? KOMPOZICIJA (za vsako fotografijo napiši točno katere vrste kompozicija je)

LIKOVNO PODROČJE: FOTOGRAFIJA

LIKOVNI MOTIV: po izbiri, torej za vsako fotografijo napiši svoj motiv

LIKOVNA TEHNIKA: DIGITALNA FOTOGRAFIJA

Kompozicija se spremeni glede na to, kateri izsek izberete in kako obrnete fotoaparata.

Primer fotografije narave:

Primeri različnih vrst kompozicij glede na to, kakšen izsek iz narave izberete:

			 Prosta (razpršena ali mimobežna) kompozicija *opomba: sama se težko odločim, za katero vrsto kompozicije točno gre.
Diagonalna kompozicija	Krožna kompozicija	Navpična kompozicija	

Primeri različnih vrst kompozicij glede na to, kako obrnete motiv glede na vertikalno:

horizontalna kompozicija

Zgornji primeri niso kvalitetne fotografije, ampak samo prikaz, kako se spreminja kompozicija. Ko boste snemali svoje fotografije, bodite pozorni na:

- Kvaliteto fotografij (čist posnetek, dobra svetloba...)
- Zanimiv motiv (likovno privlačen, mogoče motiv z zgodbo)
- Podpis z vsemi podatki npr: Likovni motiv: Ptice na veji itd.

***ZA UČENCE, KI ŽELIJO IN ZMOREJO VEČ:**

1. LIKOVNA TEORIJA:

Na spletni strani <http://www.filmska-sola.si/snemanje/kompozicija/> je primer kompozicije v filmu. Za vajo lahko naredite fotografije in ste pozorni na kompozicijo ter na plane (<http://www.filmska-sola.si/snemanje/kader-plan/>)

Plani se spreminjajo glede na to, kako daleč je motiv, ki ga snemamo. Lahko posnamete detajl npr. hrana na krožniku, drevesni popki, lahko zajamete celo panoramo, lahko pa se osredotočite na človeško figuro od portreta do cele postave...)